

[Lorentzen.]

næsten, da betænkningen skulle skrives, men det tør jeg nu ikke sige, for jeg har ingen grund til at beklage mig over den højtærede boligministers arbejdsfacon over for udvalget — kommer med en lang række ændringsforslag, hvis eneste opgave er at finde en konkurrent til dette institut, som vi kunne få oprettet, uden at staten skulle påtage sig nogen garanti. Et af instituttet ydet lån skal have sikkerhed inden for 75 pct. af ejendommens værdi, men sammenholdt med § 53, til hvilken paragraf der i bemærkningerne siges, at man til værdien kan lægge kurstabet af de foranstående prioriteter — hvad boligministeriet, sikkert på fuldkommen reel og udmærket måde, har opgjort til ca. 8 pct. — kommer vi op på 75 pct. plus 8 pct., altså 83 pct., i virkeligheden en lånegrænse, som vi må anse for at være fuldt ud forsvarlig for byggeriet.

Det var finansieringsinstitutterne, men man er ikke tilfreds hermed. Også de danske sparekasser er kommet med et tilbud. Hvad gør man så? Sparekasserne siger: vi vil yde lån på indtil 85 pct. for sparere og 80 pct. for ikke-sparere; dog er der sparekasser, der siger, at de vil yde lån indtil 85 pct. de to første år. Der er også sparekasser, der siger: vi betaler et forsikringselskab en præmie for den risiko, vi løber som tredjeprioritetshaver, af egen kasse, den skal låntageren ikke betale. Hvad gør man? Opmuntrer man til det? Nej, man siger sikkert et par pæne ord, da sparekasserne kommer op med deres forslag, det går jeg ud fra, men derefter gør man noget andet, man siger til folk: ja, det er meget godt med sparekassernes tilbud, men vi foretrækker nu at yde lån efter § 22 indtil 90 pct., stadig væk plus ca. 8 pct. Samtidig siger man ganske vist, at det kun er en overgangsbestemmelse, idet statslån det første år kun kan ydes til 2 500 huse, derefter til 2 000 og 1 500 huse og i de sidste år til 1 000 huse årlig, så der vil blive plads til sparekasserne ved siden af. Det er et spørgsmål, om man i virkeligheden ikke slår sparekasserne ud, slår pengeinstitutterne ud, fordi statsmagten ikke viser tilstrækkelig interesse over for de tilbud, der er fremme.

Så er der naturligvis også det spørgsmål,

hvor meget statens garanti skal andrage. Der er en bestemmelse om, at den efter forhandling med finansudvalget fastsættes for en 3-årig periode, og garantien gælder kun den del af lånet, der får pantesikkerhed ud over 75 pct. af ejendommens værdi; sådan stod der i lovforslaget, men det er af den højtærede boligminister nu foreslået sænket til 65 pct., atter for at hjælpe de sociale boligselskaber. I forvejen har de en lånegrænse på 94 pct., altså kan de fremtidig finansiere til 65 pct. og opnå lån med statsgaranti til 94 pct. plus kurstabet, reelt 100 pct. Så kan man diskutere, som man vil; det er reelt 100 pct. Hvis en privatmand fik det samme tilbud, behøvede han ikke at have en klink, så kunne han bestemt låne på det grundlag, selv om han ordnede sine sager elendigt. Det er ikke et så forfærdelig stort regnestykke, 94 pct. plus kurstabet, som må lægges til; prøv nu lige at regne det ud — der skal ikke ret mange penge til hos de pågældende selv.

Men måske er den højtærede boligminister ikke tilstrækkelig interesseret i, at disse institutter på privat initiativ skal komme i funktion? I så fald tror jeg, den højtærede boligminister har opnået det, han ville, med de stillede ændringsforslag. Jeg tror nemlig, disse ændringsforslag stort set vil slå de private pengeinstitutter ud, og derfor skal vi antagelig ikke vente os alt for meget af dem; men det kan jo være, den højtærede boligminister ændrer signaler inden lovforslagets tredje behandling og vender tilbage til sit oprindelige forslag om en lånegrænse på 75 pct. med statsgaranti op til 94 pct.

I det hele taget kan man nok sige, at der er nydannelser i lovforslaget, som ikke har karakter af afvikling. Hvad siger man om et forslag som dette, at den højtærede boligminister fremtidig skal kunne bevilge penge inden for et vist beløb til lejeres køb af ejendomme? Det vil sige, at boligministeriet nu skal til at udvikle sig til en slags ejendomsmægler. Det tror jeg det skal holde fingrene fra, for dér vil det kludre alt for meget i det. Er der nogen mening i det? I øjeblikket ved man, at banker og sparekasser her i byen i høj grad er på markedet i så henseende, at de hjælper lejerne til at blive ejere af ejendommene. Hvorfor i alverdens riger skal boligministeriet så pludselig ind i billedet